

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret i Trøndelag

Møtedato	10.12.2020	Vår dato: 18.12.2020
Møtetid	10:00	Utvalgssekretær Trøndelag Bondelag
Møtested	Scandic Hotell, Hell	Telefon

Sak 19/00822

Som medlemmer møtte:

Kari Åker, Erlend Fiskum, Annette Brede, Bjørnar Schei, Gunnar Alstad, Tove Schult, Eivind Såstad Mjøen (deltok digitalt), Inger Oldervik (1.vara), Yngve Røøyen (2.vara), Anne Drugli (STBK), Grete Beate Sunnset (STBU)

Forfall: Petter Harald Kimo, Kari Toftaker

Som varamedlem møtte: Yngve Røøyen

Til behandling:

Faste saker

8/21 19/00826-9 Faste saker 10.12

Saksutredning

- 1/2020 Godkjenning av innkalling og saksliste
- 2/2020 Godkjenning av protokoller
- **Godkjenning av protokoll fra 9. og 10. 11, blir etter gjennomgang av styrets vedtak i sak 85/20**
Vedtak: Godkjent
 - **Underskrift av protokollen fra 22.09 – utsettes til neste styremøte**
- 3/2020 Referat fra faste utvalg og prosjekter
- **PP om arbeidet i Miljø- og bærekraftutvalget v/Gunnar Alstad – 10 minutt**
 - **Grønt utvalg Trøndelag – Inger Oldervik orienterte**
 - **Grønt utvalg Norges Bondelag – Inger Oldervik orienterte**
- 4/2020 Rapport fra fylkesstyret og fadderlag
- **Driftsgranskningene - Eivind orienterte om en artikkel i avisa Opp. Vi lager en sak på hjemmesiden og kontakter debattanten og spør om å få bruke det som er skrevet.**
- 5/2020 Invitasjoner/møter/arrangement – Møteplan

Møteplan 2020 -2021

- **Møteplanen** skal være et verktøy som viser hvilke aktiviteter av større karakter styret og de ansatte deltar på. Vi skal etterstrebe og holde denne så oppdatert som mulig og planen er et levende dokument som legges frem for styret ved hvert styremøte. I forkant av hvert styremøte vil styremedlemmene og de ansatte få tilsendt utkast av planen med anmodning om å melde tilbake aktiviteter som skal inn i møteplanen.
- **Terminplan** legges frem hvert halvår og inneholder oversikt over styremøter, repskap, ledersamling, ledermøter, lederkonferanse, årsmøter og konferanser av sentral karakter.
- **Arbeidsutvalget** setter opp ad hoc-møter, alt etter hvilke oppgaver som til enhver tid skal løses. Det er derfor ikke lagt inn faste møtedatoer for arbeidsutvalget.

Dato	Møte	Sted	Deltagere	Kommentar
November				
9.-10.	Styremøte	Skjetlein		
18.-20.	Tema og skattekurs	Røros	Adm.	
23.-25	Tema og skattekurs	Steinkjer	Adm	
25.	Grøntutvalg	Mære LBS	Leif og Inger	
25.	Styremøte Voll Gård	Voll Gård	Berit	
26.	Fagteam Rovdyr	Digitalt	Leif (NB)	
26.	Fagråd jordbruk	Møterom Jåma, Statens hus Steinkjer	Brita	
27.	Biofredag- en strømmet konferanse under Europadagene	Digitalt	Kari	10-12
30.	Ledermøte	Scandic Hell	Styret og ansatte møter fysisk, digitalt for lokallaga	
Desember				
1.	Webinar om landbrukets klimakalkulator	Digitalt	Fylkesledere, styret i NB, orgsjefer	
2.	Invitasjon til seminar om kanaliseringpolitikken - erfaringsgrunnlag	Digitalt	Fylkesledere, styret i NB, ledergruppa, orgsjefer	
3.	Sekretaritatskonferansen	Digitalt	Ansatte	
4.	Klyngeledermøte Innocamp	Innocamp Steinkjer	Leif	
8.	Møte mellom fylkesledere og styret i NB	Digitalt	Fylkesleder, orgsjef	Året 2020 har ikke blitt et normalt møteår, og vi ser at det er behov for å treffes en ekstra en gang etter at årsmøtene i lokallaga og ledermøtene er gjennomført.
8.	Møte i kontaktutvalget Inn på Tunet	Digitalt	Ailin, Berit	

9.	Fagteam Reindrift	Digitalt	Leif	
10.	Styremøte	Scandic Hell	Styret og ansatte, fysisk	
15.	Webinar om nytt Interegg Sverige-Norge 2021-227		Gunnar Alstad	
24	<i>Juleaften- GOD JUL 😊</i>			
25.	<i>1. JULLEDAG</i>			
Uke 53	<i>Romjul</i>			<i>Juleferie- Ailin i backup om noe skulle skje!</i>
31.	<i>NYTTÅRSÅFTEN</i>			
1.	<i>1. NYTTÅRS DAG</i>			
Januar				
11.-12.	Ansattesamling	Ikke avklart	Ansatte	
14.	Møte mellom AU i NB og fylkesstyrene- FRIST FOR Å SPILLE INN SAKER 6.JANUAR	Digitalt	Styret i Trøndelag Bondelag, orgsjef og AU i NB	Det er ønskelig å samle fylkeslag på tvers av landet, Trøndelag skal møtes med Agder og Vestfold-Telemark
18	Styremøte	Digitalt?	Styret og ansatte	Foreløpige saker: Budsjett, endelig Strategi og arb.plan, endelig Årsmelding 2020 Forslag til program årsmøte
19.	Orgsjefmøte	Digitalt	Ailin	
21.	Kornkonferansen	Digitalt		
Uke 4 og 5	Regionmøter, strekt over flere dager i disse koronatider		Styret (og evt ansatte i backup)	Spredt over tid
Februar				
Uke 8	<i>Vinterferie</i>			
17.-18.	Innspills og styremøte		Styret og ansatte	
18.	Årsmøte i Nord-Trøndelag Bygdekvinnelag	Zoom (digitalt)	Tove eller Gunnar	kl. 19.30-21.30. Årsmøtet er sammensatt av: <ul style="list-style-type: none"> • Distriktsstyret medlemmer • Lederen av lokallaget 1 representant for hvert lag med inntil 20 medlemmer og en representant for hver videre 50. medlem i lokallaget (51 medlemmer = 2 rep + leder) • 2 representanter fra distriktets bondelag • 2 representanter fra distriktets bygdeungdomslag

Mars				
10.- 11.	Årsmøte i Trøndelag Bondelag	Scandic Hell		
24.- 25.	Repskapsmøte	Thon Hotell Arena, Lillestrøm	Fylkesleder, nestleder og orgsjef	
April				
1.-2.	Skærtorsdag og langfredag			
5.	2. påskedag			
12.- 13.	Styre og strategisamling	Uavklart	Styret og ansatte	
Uke 17	Jordbrukets krav			Dato ikke fastsatt enda, mest trolig i uke 17
Mai				
Uke 18	Statens tilbud			Dato ikke fastsatt enda, mest trolig i uke 18
Uke 18 el 19	Møte for lokallaga, presentasjon av statens tilbud og jordbrukets krav	Mære og Skjetlein, kjøres også digitalt		
Uke 18 el 19	Styremøte etter behov, alt etter utviklingen av forhandlingene	Digitalt		
13.	Kristi himmelfartsdag			
17.	Grunnlovsdagen			
24.	2. pinsedag			
31.	Styremøte og utsendingsmøte	Uavklart	Styret og ansatte	
Juni				
8.	Repskapsmøte		Fylkesleder, nestleder og orgsjef	
9.- 10.	Årsmøte i NB	Thon Hotell Arena Lillestrøm	Fylkesleder, nestleder, årsmøteutsendinger og ansatte (jubileum!)	
24.	Styremøte	Uavklart		Se an behovet
Juli				
1.- 30.	Sommerferie- se vaktlister			

6/2020

Fylkeskontoret informerer

- Årsmøtet i Trøndelag Bondelag 2021, 10. og 11. mars
Ailin legger frem på møte utkast til program
**Denne saken ble utsatt. Det blir sendt mail til
fylkesstyret før jul med orientering om program og
tidsfrister til hotellet.**

- **Jordvern-mandat til initiativ – Per-Anders. Utsettes til januar møte**

- **Vi har sendt melding til Trøndelag Fylkeskommune om forsinkelser i leveransen av rapport fra NIBIO til prosjektet «Kartlegging av arealer til ulike typer matproduksjon i Trøndelag» og har satt oss ny arbeidsfrist til 1. september 2021.**

Rapporten er ikke kommet enda nå først i desember, og vi har fått beskjed om at NIBIO har byttet prosjektleder til Geir Harald Strand.

Det arbeides med at fylkesstyret i Innlandet Bondelag og Trøndelag Bondelag sitt AU samt Petter Harald Kimo får en orientering om arbeidet 14. desember. Vi kommer til å bestille en orientering for hele fylkesstyret på styremøtet i januar.

I mellomtida – ta gjerne en titt på nibio kilden og velg potensial for korndyrking eller potensial for grasdyrking i menyen: (zoom deg helt inn på jordene til gården din, vel og merke hvis området er jordsmonnkartlagt):

https://kilden.nibio.no/?lang=nb&topic=jordsmonn&X=7219803.69&Y=284337.75&zoom=0.04406589198641205&bgLayer=gratone_cache&layers=jm_dekning&layers_opacity=0.75

7/2020

Rapport fra Bygdekvinnelag og Bygdeungdomsalg

STBU – digitalt styremøte 16. desember

Saker til behandling

78/20 20/00310-4 Aktive lokallagsmidler 2020, behandling av søknader

Vedtak

Fylkesstyret vedtok fordeling av aktive lokallagsmidler. Det settes av kr. 50.000 til et Fond som gjelder Reindriftssaken. Midler til gode øremerkes lokallaga og overføres til 2021.

Saksutredning

I denne saken skal fylkesstyret vedta ei fordeling av aktive lokallagsmidler 2020. I år har fylkeslaget kr 682 223,- til rådighet. Kroner 5380,- er brukt til annonsering i vervekampanjen nå i november. Det betyr at beløp til fordeling er kr 676 843,-.

Styret har tidligere diskutert hvilke aktiviteter som skal være grunnlag for å få utbetalt midler. Dette har styret bestemt tidligere i år:

- Administrasjonen sender ut oppfordring til lokallaga med informasjon om aktive lokallagsmidler, der de oppfordres til å tenke kreativt og dele ideer.
- Lokallaga skal også i år, selv om det er et unntaksår, belønnes for aktivitet. Styret ønsker å prioritere lokallag som er synlige.
- Et eventuelt overskudd/midler til gode, øremerkes lokallaga og legges til egenkapitalen
- at midlene skal i sin helhet tildeles lokallagene
- midlene skal premiere aktivitet
- søknadsfrist i november, utbetaling i desember

Dette ønsker styret å prioritere:

- arbeid opp mot kommune og planarbeid
- politisk arbeid
- Åpen gård
- fagmøter
- en fripost for eventuelle saker som dukker opp
- skole

Etter at søknadsskjema ble utsendt via QB, er det sendt ut sms og påminning via programmet QB. Det har kommet inn 42 søknader. Fristen gikk ut 10. november.

Forslag til fordeling er lagt ved saken. Lokallag som er markert grønn, er de som har sendt inn søknad.

Her har administrasjonen lest igjennom søknadene og gjort ei vurdering med fordeling i de ulike kategoriene.

Styret må ta stilling til:

- Er foreslåtte beløp i de ulike kategoriene riktig eller ønsker styret å endre på noe?
- Ut fra det styret allerede har vedtatt, er kategoriene riktige? Skal noen bort eller nye inn?
- Er det lokallag som skal justeres opp eller ned?
- Skal det være tak på hvor mye et lokallag kan få hvert år?
- Ut fra foreslått fordeling, er det midler til gode (237 843,-). Skal midlene øremerkes lokallaga for bruk i 2021? (som tidligere vedtatt i styret).

Vedlagt saksframlegget ligger søknadene og forslag til fordeling.

79/20 20/00814-2 Oppsett regionmøter 2021

Vedtak

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag gikk gjennom vedlagt oppsett for regionmøtene. Fylkesstyret påpeker følgende til oppsett og plan for regionmøtene:

- Ikke for mange temaer, viktig å få ned antallet plansjer.
- I tillegg til foreslåtte temaer, ønskes det at man tar inn samvirke og den norske landbruksmodellen i plansjen om jordbruksforhandlingene.
- Standardplansje på hvem er vi (styret og ansatte), hva jobber vi med, hva lykkes vi med?
- Plansjer til regionmøtene må være klar i god tid før møtene.
- Tidspunkt for kveldsmøtene må forskyves en halvtime for å tilrettelegge for de som skal rekke fjøs.
- Bra at lokallaga utfordres til å ta med en sak hver fra sitt område som kan diskuteres under regionmøtene.

Saksutredning

Ved forrige styremøte vedtok styret følgende om regionmøtene 2021:

- Det planlegges som normalt med fysiske møter.
- Møtene legges til hotell for å enklere overholde smittevernreglene.
- Mulige tema: Jordbruksforhandlingene, valg 2021, hvordan holde motivasjonen opp.
- Se på å dele opp i mindre grupper/regioner ved behov.
- Styremedlemmene skal ut på regionmøter i sitt nærområde.

På bakgrunn av vedtak kommer her et forslag til oppsett for regionmøtene (vedlagt).

Det er lagt vekt på evaluering fra regionmøtene fra 2020, samt dagens koronasituasjon, derfor er det i følgende forslag tatt utgangspunkt i:

- Likt tidsbruk i alle regionene (3 timer)
- To tillitsvalgte og en ansatt på hvert møte
- Det er lagt inn forslag på hoteller- er dette fornuftige plasseringer?

Temaer

- Valg 2021
- Jordbruksforhandlingene
- Klima
- Åpen post
- Andre?

Alle lokallaga oppfordres til å ta med EN case hver som vi diskuterer under regionmøtet.

Dersom økt smittepress, splittes møtene i mindre grupper og kun en tillitsvalgte og en ansatt per møte.

80/20 20/00815-2 Evaluering av styret og styrets arbeid

Vedtak

Styret evaluerte sitt arbeid med bakgrunn i utsendt QB. Evalueringen som er gjort skal ligge som grunnlag ved gjennomgang av styreinstruks og i arbeidet med strategi- og arbeidsplan. Styret skal ha hovedfokus på: 1. Tilbakemeldinger på utført arbeid (bli bedre på ris og ros). 2. Ønske om felles kommunikasjonsplattform. 3. Rolleforståelse mellom styret og administrasjonen.

Saksutredning

Fylkesstyret i Trøndelag har gjennomført styreevaluering etter mal fra 2019, med spørsmål i Questback. Besvarelsene legges fram som grunnlag for diskusjon av arbeidet som har vært gjort i 2020.

Hva har fungert og hva bør forbedres? Les igjennom resultatet og kom med innspill.

Questback ble sendt ut 19.oktober med svarfrist 30. oktober kl 12. Saken skulle behandles i forrige møte, men ble utsatt på grunn av ønske om behandling i et fysisk møte. Det ble også åpnet for å besvare QB fram til 30. november, for de som ikke har svart.

Resultatet er vedlagt saksfremlegget og fylkesstyret tar en grundig gjennomgang av resultatet under styremøtet.

Dette er spørsmålene i styreevalueringa 2020 (Til hvert spørsmål svarer man på tilfredshetsmåler og kan skrive kommentarer):

- 1) * Kompetanse i styret: Har styret tilstrekkelig kompetanse for de aktuelle sakene? Hvis ikke, på hvilke fagfelt bør kompetansen utvides? Hvilken kompetanse er viktig å utvikle i styret til Trøndelag Bondelag?
- 3) * Styringsdokumenter: I hvilken grad er styrets styringsdokumenter (arbeidsplan, budsjett, styreinstruks) diskutert og forstått?
- 5) * Styringsdokumenter: Er styringsdokumenter som styresaker (saksframlegg og forslag til vedtak), protokoll, arbeidsplan, budsjett, årsmelding og regnskap utformet på en forståelig og hensiktsmessig måte?
- 7) * I hvilken grad synes du at forventet arbeidsmengde har truffet? Medfører styrearbeidet mer, mindre eller lik den arbeidsmengden som du forventet?
- 9) * Hvordan fungerer arbeidsdelingen mellom styrets medlemmer?

- 11) * Får styret tilstrekkelig tilbakemelding på sitt arbeid? Hvis ikke, hvordan kan det forbedres?
- 13) * Hvordan fungerer ledelse og gjennomføring av styremøtene?
- 15) * Gjennomføring av arbeidet som fylkestillitsvalgt. Er vi effektive i vår måte å jobbe på når det gjelder å løse de hovedoppgavene som er styrets ansvar? Forslag på andre arbeidsmåter?
- 17) * Styrets kommunikasjonsform. Er du fornøyd med kommunikasjonen internt i styret? Hva er bra, og hva kan gjøres bedre/annerledes?
- 19) * Forholdet til administrasjonen: Hvordan er samarbeidet mellom administrasjonen og styret?
- 21) * I hvilken grad er du fornøyd med antall styremøter og varigheten på de enkelte møtene?
- 23) Evt. øvrige kommentarer

Dette kom fram i styremøte:

- Styret har falt mer på plass nå enn i startet, jobbet oss sammen.
- Behov for åpenhet i evalueringa, ønske om mer åpenhet.
- Oppmøte har vært ei utfordring.
- Vi mangler en felles plattform for kommunikasjon.
- Vi er for dårlige på å gi ris og ros.
- Hvem skal styret forholde seg til i administrasjonen?
- Hovedfokus på svar i spørsmål 9, 11 og 17.
- Dette er et verktøy. Brukes som grunnlag for styreinstruks, strategi- og arbeidsplan.
- Evaluere litt oftere.
- Nye tillitsvalgte har ikke fått opplæring.

81/20 18/00727-11 Bidra til å løse reinbeitekonflikter - Bidra til finansiering (2)

Vedtak

Trøndelag Bondelag ønsker å bidra til å løse konflikter mellom vår egen næring og reindrift.

Det bevilges kr. 50 000,- til fond for fremtidig konflikter innenfor reinbeitekonflikter. Styret i Trøndelag Bondelag oppfordrer lokallagene i Trøndelag om å bidra økonomisk. Det vurderes også tildeling av aktive lokallagsmidler i denne saken.

Saksutredning

Bakgrunn

Tamreins beiting på innmark har de seinere åra økt mye i Troms og Finnmark, Nordland, Trøndelag og Hedmark. Dette har medført en betydelig økning i beiteskader, særlig på eng. Beitingen påfører bønder i de berørte områdene store avlingstap, store kostnader og mye ekstra arbeid. Problemet er særlig stort om vinteren, i perioder med lite eller vanskelig tilgjengelig fôr til reinen.

En viktig årsak til det økende konfliktnivået mellom enkeltaktører i reindriftsnæringen og jordbruket, er uenighet om hvordan rettsreglene for reinbeite skal forstås, herunder hvilket ansvar reineieren har for å sørge for at dyrene ikke kommer utenfor lovlig beiteområde. Derfor inviterer styret i Norges Bondelag til kronerulling for å etablere en finansieringsordning som skal benyttes til å finansiere eller støtte rettssaker som kan gi de rettslige avklaringer som er nødvendig i disse spørsmålene.

I de fleste tilfeller begrenses skadene ved at reineieren henter dyrene og driver dem tilbake til lovlige beiter, eller ved at man gjennom dialog mellom næringene kan sette inn tiltak før skade oppstår. I andre tilfeller anser reineieren seg ikke forpliktet til å holde dyrene innenfor lovlige beiteområder og unnlater å hente dyrene. I slike tilfeller påføres de berørte bøndene svært tyngende kostnader, både i form av avlingstap, behov for reparasjon av skadd eng, og et omfattende tidsforbruk til dialog med reineieren og kontakt med offentlige myndigheter. Det er eksempler på at det har gått flere titalls og i noen tilfeller hundretalls rein på innmarken i et område, flere uker i strekk.

En viktig årsak til det økende konfliktnivået mellom enkeltaktører i reindriftsnæringen og jordbruket, er uenighet om hvordan rettsreglene for reinbeite skal forstås, herunder hvilket ansvar reineieren har for å sørge for at dyrene ikke kommer utenfor lovlig beiteområde. Det er særlig en Høyesteretts-avgjørelse fra Nord-Østerdal som har gitt grunnlag for uenighet om reineierenes ansvar når reinen befinner seg utenfor lovlig beiteområde. Styret i Norges Bondelag fattet følgende vedtak i møte den 15. september 2020:

1. *Norges Bondelag etablerer en finansieringsordning for rettssaker der det har oppstått beiteskade som følge av tamrein på innmark i aktiv bruk.*
2. *Norges Bondelag bevilger kr. 100 000,- til ordningen.*
3. *Norges Bondelags fylkes- og lokallag inviteres til å bevilge midler til ordningen. Det samme gjelder medlemmer og andre interesserte.*

4. *Ordningen kan benyttes til å gi tilskudd til eller helfinansiering av rettsaker som faller inn under formålet i punkt 1, forutsatt at:*
 - a. *De spørsmål som saken reiser ikke tidligere er endelig avklart i rettsapparatet*
 - b. *En rettslig avklaring i saken vil ha betydning for et høyt antall medlemmer*
5. *Tildeling fra fondet vedtas av styret i Norges Bondelag etter grundige saksforberedelser.*

I tillegg til dette vedtaket, som i hovedsak dreier seg om å sikre økonomisk dekning for framtidige rettsavklaringer, la styret i Norges Bondelag strategisk føring for videre jobbing:

Utfordringene med rein som beiter på innmark har økt de seinere årene. Styret i Norges Bondelag vil derfor at organisasjonen arbeider mer aktivt for å redusere konfliktnivået mellom landbruks- og reindriftsnæringen.

Norges Bondelag vil arbeide politisk og rettslig for å sikre et best mulig rammeverk for å redusere konfliktnivået mellom næringene. Samtidig vil det alltid være en del lokale konflikter som må løses lokalt.

Norges Bondelag legger til grunn at grunneier/gårdbruker må få erstattet sitt økonomiske tap som følge av at rein beiter på innmark. Dagens system og regelverk sikrer ikke dette godt nok.

Norges Bondelag vil derfor arbeide for en rettsavklaring og eventuelt endringer i gjeldende regelverk. I det videre arbeidet vil Bondelaget også arbeide mer aktivt opp mot den offentlige forvaltningen, og arbeide for konkrete tiltak som bedrer dialogen mellom næringene.

Fylkes- og lokallag i Bondelaget, samarbeidsorganisasjoner, medlemmer og enkeltpersoner oppfordres til å gi et økonomisk bidrag for å støtte denne saken. Det er opprettet en egen konto nr. 9365 06 25178 hvor de som ønsker å støtte formålet kan gi en gave.

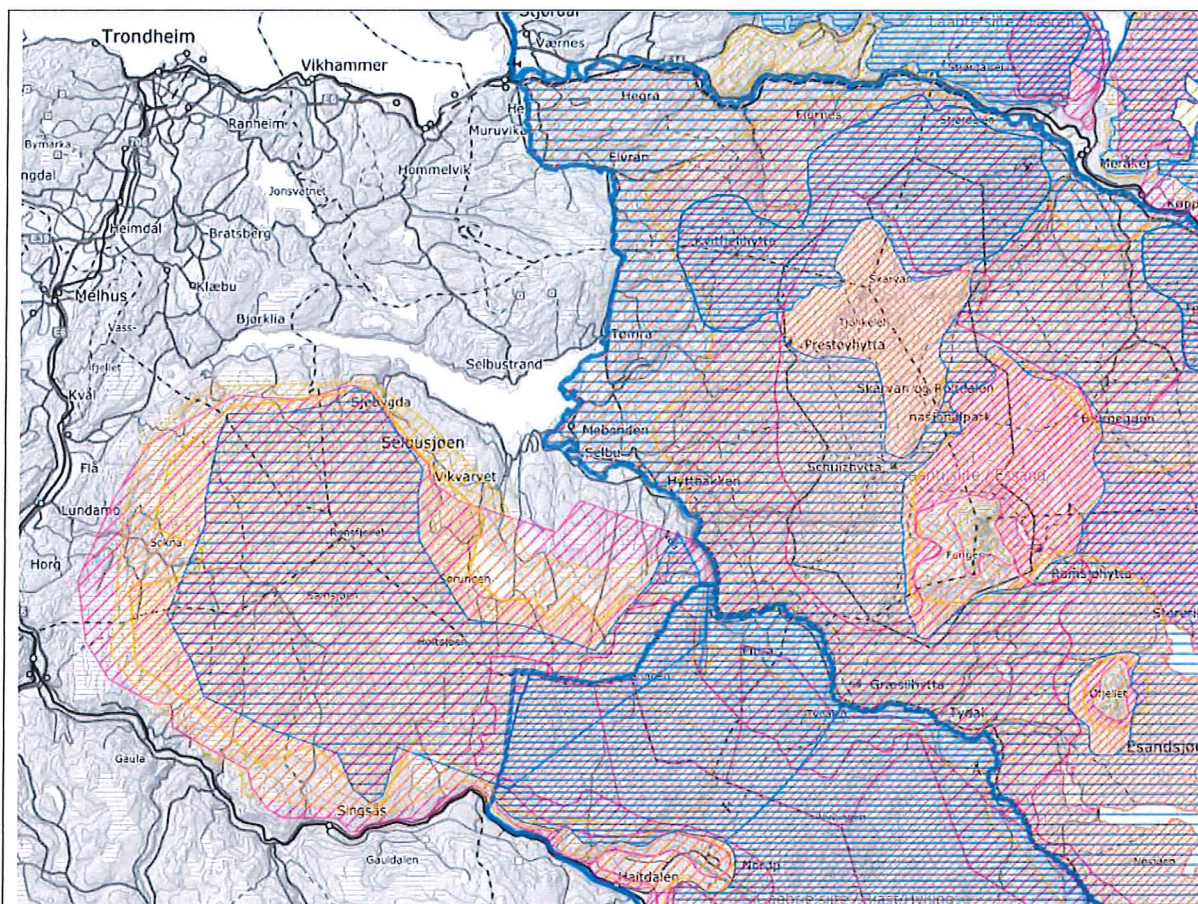
Situasjonen i Trøndelag

Trøndelag Bondelag er godt kjent med problematikken rundt rein på innmark, dette gjelder spesielt for kommunene Røros, Holtålen, Tydal og Selbu hvor utfordringene har vedvart over en lengre periode. I etterkant av styremøtet i Norges Bondelag 15. september har våre medlemmer rapportert en økende utfordring med rein på innmark. En av våre medlemmer i Nærøysund har vært i dialog med reindriftsaktørene om beiting på innmark. Tilbakemeldingen fra reindrifta var urovekkende: Grunnet stort rovvilttrykk i fjellet må de benytte alternative beitearealer og da er det irrelevant om det er innmark eller utmark som benyttes. Med andre ord; reindriftras beiterett gjelder også innmark.

Trøndelag Bondelag (Leif Hjulstad og Per-Anders Robertsen) var sammen med Norges Bondelag, ved styremedlem Erling Aas Eng på besøk til lokallagsleder i Tydal Bondelag, Aud Klokkervoll og Inge Morten Rotvold, for å diskutere de konkrete utfordringer med rein på innmark i Stugudalen. Det ble i denne anledning utformet et innspill til planprogram til kommuneplanens arealdel for Tydal kommune, signert Trøndelag Bondelag og Tydal Bondelag, hvor vi søker dialog for å finne en løsning på utfordringene. Tilbakemeldingen fra reindriftsagronomen hos Fylkesmannen i Trøndelag, var at de var positive til dialog, men allerede på nåværende tidspunkt ble det varslet om at saken ville ende i retten om ikke hvert enkelt skifte ble gjerdet inn. Reindriftsagronomen viste også til en pågående prosess innad i reinbeitedistriktet for at høyesterettsdommen som fastsatte sperregjerdet ved Aursand, skulle gjenopptas med en målsetting om å fjerne dette gjerdet.

Lokallagsleder i Ålen Bondelag, Jan Moen har over en lengre periode varslet om utfordringer med sperregjerdet langs Rørosbanen, hvor tamrein kommer gjennom og trekker inn i Forelhogna villreinområde. 24. november tok Jan Moen på nytt kontakt for å rapportere om at reindrifta nå hadde samlet en stor flokk på innmarka i Hessdalen i Holtålen kommune (dette er vest for jernbanen og langt utenfor reinbeitedistriktet). Det ble nylig gjennomført et møte mellom berørte forvaltningsmyndigheter og næringene om disse utfordringene, uten at vi opplever at reindriftnæringen bidrar konstruktivt for å finne løsninger på disse utfordringene.

Over tid har det blitt rapportert om utfordringer med reinbeiting på innmark, spesielt vinterstid, i kommunene Midtre Gauldal, Melhus og Trondheim. Dette gjelder områdene som grenser mot Selbu kommune. Dette er utenfor de administrative grensene til reinbeitedistriktene, men nå er reindriftskartet oppdatert med aktive beiteområder også i disse områdene. Se kartutsnitt under:

Kartutsnitt fra www.kilden.nibio.no med skravur for «høstbeite», «høstvinterbeite», og «vinterbeite». De tykke blå linjene viser grensene til reinbeitedistriktene.

Etter at Trøndelag Bondelag deltok på et seminar på Røros 29. januar 2020 i regi av Sametinget; «Seminar om Samer, Deltakelse og demokrati», hvor rein på innmark hadde et stort fokus, og reindriften selv viste forståelse for frustrasjonen til berørte bønder, ble næringene oppfordret til mer dialog og samarbeid av Sametingspresident Aili Keskitalo. Trøndelag Bondelag har i ettertid søkt dialog og samarbeid i ulike sammenheng med reindriftnæringa i ettertid, spesielt med tanke på rovviltutfordringene.

Med andre ord er rein på innmark et utfordrende og komplekst saksområde for Trøndelag Bondelag. Hvorvidt vedtaket i Norges Bondelag har bidratt til en eskalering i konflikten som beskrevet ovenfor, kan vi ikke på det nåværende tidspunktet konkludere med. Den overordnede intensjonen til Norges Bondelag har utelukkende vært å legge til rette for å finne løsninger for næringene, dessverre kan det se ut som at noen av konflikten må løses rettslig i enkelte områder utenfor Trøndelag. Utfordringene i Trøndelag bør kunne løses ved at kommunene i samarbeid med Fylkesmannen tar et aktivt ansvar for arealforvaltningen og gjennomfører gode arealprosesser som ivaretar begge næringene. Fylkesmannens rolle som arealmegler må ikke undergraves og kommunens ansvar som arealmyndighet må tydeliggjøres i disse konflikten. Dersom myndighetene tar sin del av ansvaret, bør næringene i langt større grad kunne komme til enighet og styrke samarbeidet om de felles utfordringene.

82/20 19/00441-23 Høring - Forslag til endring av lov om forbud mot hold av pelsdyr

Vedtak

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag gir endelige kommentarer til høringsnotat forslag endring til lov om forbud mot hold av pelsdyr til Norges Bondelag innen fristen 12. januar. Vårt innspill koordineres med NRL Trøndelag sitt forprosjekt for pelsdyrprodusentene i vårt område. Innspillet går på en e-post-runde i fylkesstyret med frist 8. januar 2021 til å ferdigstille innspillet.

Saksutredning

Landbruks- og matdepartementet sendte 26. november 2020 ut Høringsbrev – Forslag til endring av lov om forbud mot hold av pelsdyr til høringsinstansene. Endringsforslaget gjelder ordninger for økonomisk kompensasjon til pelsdyroppdrettere. Norges Bondelag er høringsinstans og de fylkeslag som ønsker å gi sine kommentarer har frist til 12. januar med å komme med dem.

Saksbehandler hos Norges Bondelag skriver:

Materielt handler dette nå om endringer i den fra før vedtatte loven. Etter vedtak i Stortinget i februar er regjeringen pålagt å utforme ordning for erstatning der bøndene får krav på kompensasjon i form av en erstatning i samsvar med utmålingsreglene i ekspropriasjonerstatningslova.

Dersom tilbudet ikke aksepteres, innebærer forslaget at pelsdyroppdretteren kan kreve at staten begjærer skjønn styrt av tingretten til fastsetting av erstatningen i tråd med ekspropriasjonsrettslige regler.

Dette er prinsipielt viktig, med det gjenstår å gi regelverket konkret innhold som ivaretar bøndene på en god og utfyllende måte – det blir viktig å få gitt gode føringer for verddivurdering/taksering.

Hvorvidt en er i posisjon til å få erstatning avhenger også av at den hadde dyr i produksjon pr 15.01.2018. Dette innebærer at noen nå faller utenom ordningen, på grunn av opphold grunnet sykdom, familiære forhold, utdanning mm. Dette vil Norges Bondelag se nærmere på i høringssvaret.

Saksbehandler hos Norges Bondelag, Amund Johnsrud, ber oss sjekke saken med egen Fylkesmann da bondelaget ser det som nyttig at disse avgir eget høringssvar. Norges Bondelag har tett dialog med Norsk Pelsdyralslag og koordinerer innspill med dem.

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag får saken nå, men siden den kom såpass tett innpå skrivefristen til styremøtet 10. desember, så foreslår saksbehandler at vi jobber med innspillet vi ønsker å gi på e-post med en frist til 8. januar med å ferdigstille innspillet. Vi koordinerer innspillet med arbeidet som NLR Trøndelag gjør i forprosjektet for pelsdyrprodusentene i vårt område. De har ansatt en advokat som bl.a skal se på avklaringer rundt kompensasjonsordninga/forskriften og det er hensiktsmessig å koordinere innspillet med dem.

Høringsnotatet er vedlagt saken.

Vedtak

Styret vedtar framlagte forslag, med endringer og tilføyelser fremkommet i møte, til prioritert innsats før stortingsvalget 2021

Saksutredning

Siste stortingsmelding har følgende målsetting for norsk landbruk:

Jordbrukets samfunnsoppdrag er lønnsom og trygg matproduksjon i tråd med forbrukernes interesser, produksjon av fellesgoder og bidrag til sysselsetting og verdiskaping i hele landet.

Stortingsvalget 2021 blir svært viktig for landbrukets framtidige rammebetingelser. Det vil kreve stor innsats fra alle ledd i organisasjonen å formidle hvilke forutsetninger i rammeverk som er nødvendig for å videreføre landbruksproduksjon over hele landet. I dette kreves det samtidig en koordinering av aktiviteten mellom organisasjonsledda, og fylkesbondelaga har fått frist til å svare på en del spørsmål fra sentralledet i organisasjonen.

Saksbehandler har tatt utgangspunkt i de spørsmål som er oversendt, men har lagt til grunn at dette også er Trøndelag Bondelags strategiske plan for neste års politiske arbeid.

Styret inviteres derfor med dette til en drøfting om neste års strategiske arbeid. Framlagte forslag er på ingen måte ferdig på detaljnivå, og styret må vurdere om det er ønskelig å endre eller legge in flere detaljer i vår strategi, og i svaret som oversendes sentralledet i organisasjonen.

Frå sentral:

Føl nominasjonsprosessen i eigen region og lag dykk ei liste over kven som er dei mest aktuelle til å bli valde frå dykkar region.

Send gjerne ei positiv helsing med gratulasjon til dei øvste på kvar liste før jul ò Bondevenn T-skjorte kan gjerne nyttast eventuelt noko anna som de meiner er bra sett frå dykkar ståstad. Der det høver kan gjerne lokallaga få det konkrete oppdraget

Trøndelag Bondelag vil:

Administrasjonen følger med nominasjonsprosessen og lager et registrer over hvem som blir kandidater fra hvert parti i de to valgkretsene Trøndelag er inndelt i.

Trøndelag Bondelag sende en julehilsen/gratulasjon til de som står øverst på lista med litt informasjon om vår ønsket landbrukspolitik. Kopi av dette sendes også partikontorene i fylket

Trøndelag Bondelag vi videreutvikle vår bruk av digitale møter / webinar overfor det politiske miljøet hvor vi både inviterer stortingskandidater og fylkespolitikere. Det kan være generell landbrukspolitik, men kanskje enda mer på spesielle saker.

Fra sentralt:

Arbeidsgruppa ynskjer tilbakemelding på desse spørsmåla
Kva saker meiner de i dykkar fylkeslag peikar seg ut som vinnarsaker både for komande Stortingsrepresentantar og våre medlemmer i valkampen 2021?

Ver gjerne konkret:

Kva vil vi at politikarane skal gjere/ta tak i?

Altså: Kva endring skal dei sørge for, og korleis?

Fokusområder for Trøndelag Bondelag:

Inntektsnivået i landbruket.

- Vi vil utfordre politikerne på å være tydelig på oppfølging av målsettingen om å minske inntektsgapet i landbruket.
- Bruk av importvernet for å sikre norsk matproduksjon

Økt satsning på små og mellomstore bruk.

- Økt rammer for investeringstilskudd for å sikre framtidig produksjon på små og mellomstore bruk.
- Landbruk over hele landet på alle bruksstrukturer er matvareberedskap

Landbrukets klimaavtale framfor klimakur.

- Skape forståelse for nødvendigheten av allsidig landbruksproduksjon for å oppnå best mulig klimaresultat

Rovvilt.

- Utnytting av utmarksressurser
- Godt klimatiltak

Jordvern

- Den beste matjorda forsvinner fordi den ligger i pressområder for utbygging

Fra sentralt:

Når vi i Bondelaget får besøk av Stortingsrepresentantar/komande Stortingsrepresentantar ynskjer vi ofte å syne fram glansbileta.

I kva grad er det alltid like lurt?

Trøndelag Bondelag vil:

Vi vil presentere bruk som synleggjør spesifikke utfordringer som vi ønsker å belyse. Viktig å vise fram gårdsbruk hvor dyrehelse er ok og hvor gården preges av orden.

Bruk av naturbruksskolene som naturlig arena for formidling av kunnskap

Trøndelag Bondelag vil i løpet av etterjulsvinteren ta kontakt med og opprette en oversikt over gårdbrukere/personer vi vil utfordre til å være aktuelle som

intervjuobjekter innenfor sine produksjoner/fagfelt

Kjerne for kontaktbasen er styremedlemmene i Trøndelag Bondelag

Frå sentralt:

Korleis kan vi skape arenaer der vi kan drøfte utfordringane og kome med løysingane i ein meir bindande dialog enn berre i form av vakre bilete med våre dyktigaste bønder?

Konkrete tips på møtearenaer/temadagar/opplegg

Trøndelag Bondelag vil:

Invitere politikere til fysisk befaring hvis koronasituasjonen tillater det

- Lunsj med påfølgende 3 timer befaring fortrinnsvis på gård + industri
- Grundige forberedelser av tema og faglig innhold før besøk.
- Vi vil bruke NLR/NIBIO/etc i tillegg til bonde og tillitsvalgte.
- Informasjon om temaet til deltakere og media før opplegget
- I samarbeid/forståelse med lokallag

Lokale markdager/bygdedager inkludert gårdsbesøk/bedriftsbesøk

- Utfordre lokallaga enkeltvis og/eller områdevis til å gjennomfør temaarrangement
- Økonomisk og faglig støtte fra fylkesbondelaget
- Velge tema som er spesielt viktig i nærområdet
- Invitere med lokale politikere

Webinar på konkrete tema

- Kan brukes på flere av våre prioriterte tema
- Gir mulighet til å formidle samme informasjon til mange hvis dette er målet
- Kan nå utvalgte politikere på spesielle tema
- Presentasjoner/informasjon formidles digitalt for lagring hos den enkelte
- Redigerte utdrag fra webinar på facebooksider /sosiale media.

Møter med enkeltpolitikere/partier

- I en del tilfeller vil det være naturlig med møter med enkeltpolitikere/partier for å diskutere spesifikke tema
- Deltakelse fra styremedlemmer /administrasjon

Andre aktuelle tiltak

- Styret og administrasjonen vurderer ut fra den løpende situasjon behov for iverksetting av andre tiltak

Frå sentralt:

Kom gjerne med døme på aktivitet de har gjennomført i dykkar fylke – mangfald er viktig – ulikt kva som kan fungere i ulike fylke

Kva aktivitet/tema kan få fokus til kva årstid? Ver gjerne konkret

Trøndelag planlegger:

Vinteren 2021 :	Webinarer. Tydelig tilstedeværelse og deltakelse fra fylkesstyret på aktuelle arrangement i egne og eksterne arrangementer. Aktiv jobbing overfor de politiske partiers arbeid med
valgprogram	2021
landbruket før	Gi lokallaga et faglig godt grunnlag til å argumenter for jordbruksforhandlinger og valget.
alternativt	Møter med parti/politikere fysisk nå dette er mulig med digitale møter
Våren 2021 :	Jordbruksforhandlinger. Kronikker/Debattinnlegg.

Aktiv bruk av hjemmeside og sosiale media

Sommer 2021: Tilstedeværelse byggedager og andre lokale arrangement.
Kronikker / Debattinnlegg.
Reportasjer på hjemmeside/facebook.

Innsjutt: Direktekontakt partier/stortingskandidater.
Være til stede på valgkamparrangementer.
Debattinnlegg. Sosiale media.

84/20 20/00599-18 Evaluering av årsmøtene i lokallagene høsten 2020

Vedtak

De lokallagene som enda ikke har bestemt årsmøtedato må følges opp.

- Administrasjonen følger opp videre
- Det sendes info til de lokallagene det gjelder, med frist innen 15. januar med å komme med dato for årsmøte.
- Informere om ikke gjennomført årsmøte får store konsekvenser med overføring av midler fra NB

I styremøte 18 februar legges det fram en orientering

Saksutredning

Brev på mail ble sendt til de 66 lokallagslederne i Trøndelag Bondelag den 27.08, der de ble oppfordret til å starte planleggingen av årsmøtene.

Liste med forslag til dato for gjennomføring av årsmøtet lå ved, der skulle de gi tilbakemelding til fylkeskontoret om årsmøtedato passet eller endring av dato.

Fristen var 18. september.

På styremøte 22.09 hadde vi en kort gjennomgang av de få lokallagene som hadde kommet med tilbakemelding på dato og ønske om besøk. Administrasjonen skulle ta en gjennomgang og fordele besøk i lokallagsårsmøtene, og at fadderordningen skulle brukes.

De lokallagene som ikke har kommet med ønske før fristen, skulle ikke prioriteres med besøk.

I løpet av denne perioden (september – desember) har det vært sammenslåing av lokallag. Det gjelder Høylandet og Øvre Høylandet Bondelag, som etter sammenslåingen heter Høylandet Bondelag. Alle medlemmene i Øvre Høylandet Bondelag er flyttet over til Høylandet Bondelag, og laget har etter sammenslåinga til sammen 131 medlemmer.

På årsmøtet 1. desember i både Ørland- og Bjugn Bondelag, ble de 2 lagene sammenslått til ett lag. Nytt navn er Ørland Bondelag.

Trøndelag Bondelag har pr. 2. desember 2020 64 lokallag.

På årsmøte i Hemne Bondelag ble det vedtatt å endre navn på lokallaget til Heim Bondelag.

Det har vært en stor jobb for noen av fylkesstyremedlemmene, å få kontakt med sine fadderlag. Noen få svarer verken på mail eller telefon.

Det har også vært en krevende tid med Covid 19, slik at enkelte årsmøter i de 2 siste ukene i november ble endret til digitale møter på Teams. Fylkesstyreprerentanter skulle heller ikke reise rundt i lokallagene i dette tidspunktet.

Vi mangler fremdeles 9 lag som vi ikke har årsmøtedato på, disse må følges opp.

Vedlagt ligger oversikt over lokallag og årsmøtedatoer, de som er markert GUL har vi ikke årsmøtedato på.

Vi tar en kort gjennomgang av listen og oppdaterer endringer.

85/20 20/00603-4 Gjennomgang av styrets vedtak etter styremøtet 9. og 10. november 2020

Vedtak

Styret i Trøndelag Bondelag tar styrets vedtak etter styremøtet 9. og 10. november og oppfølging av vedtakene til orientering.

Saksutredning

Det ble i styremøtet 24. – 25. august fattet følgende vedtak:

Styret i Trøndelag Bondelag gar gjennomgang av styrets saker i 2020 til etterretning. Etter diskusjonen kommer styret i Trøndelag Bondelag fram til følgende forslag til forbedringer:

- Denne saken skal opp ved hvert styremøte
- Fram til nytt system for styrepapirer er på plass, kopieres alt av styrepapirer opp til hvert styremøte
- Under styremøtet må vi ta oss tid til å få på plass gode vedtak

Administrasjonen må stå friere til å foreslå vedtak.

Styret behandlet gjennomgang av vedtak fra styremøtet 22. September 2020 på styremøtet 9. Og 10 november 2020. I tabellen under vises saker som er protokollført, vedtak som er gjort i sakene og om vedtaket er fulgt opp/hva som gjenstår. Saker som fortsatt er i prosess fra tidligere styremøter er med i tabellen til de er helt utsjekka/gjennomført. Det gjelder først og fremst arrangement. Rapportering under faste saker hvor det ble protokollført at det skal gjøres noe listes også opp i tabellen.

Dato	Saknr	Navn på sak	Vedtak	Fulgt opp?
24. aug	17/20	Årsmøter i lokallagene høsten 2020		Gjenstår noen lag. Adm fordelte besøk og styret bytter innbyrdes. Opplegget må evalueres
22. sept	62/20	Næringspolitisk program – Trøndelag Bondelag	Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag ønsker å ikke å opprettholde/ opprettholde sine avviste forslag til NPP.	Vedtaket stemmer, star i saksframlegg hva som opprettholdes og ikke. Uklart vedtak uten saksframlegget.
22. sept	6720	Faste saker	Rapport fra fylkesstyret:	

			Søknad om avlingssskade – info til bønder må ut (Yngve)	Orientering 10.12 (Erlend)
9.-10. nov	4/2020	Faste saker	<p>Rapport fra fylkesstyret: Det ble bestemt under møte: Fylkesstyret reiser ikke ut på lokallagsårsmøtene slik som koronasituasjonen er i dag. Den enkelte fylkesstyrerepresentant som skal ut på årsmøte kontakter lokallagene de skal ut på og informerer om hva styret har bestemt i dag. Vi er imidlertid behjelpelig for å tilrettelegge digitale årsmøter og fylkesstyret stiller gjerne opp på digitale møter.</p>	OK
	6/2020		<p>Ledermøte 2020: Vedtak: Fylkesstyret bestemte at ledersamlingen blir digital. Org.sjef Ailin får mandat til å komme med forslag til program som blir fra kl 10.00 – 14.00</p>	OK
	8/2020		<p>Sak fra Ytterøy Bondelag ang kostnadsøkning. Dette kom fram på møtet: Jøa har jobbet mye med denne saken. Ytterøy Bondelag må svares ut. Denne saken må sendes Fylkeskommunen for oppfølging. AU jobber videre med saken.</p>	AU 7.12.20 GJENSTÅR
			<p>Stortingsvalg 2021: Vedtak: Stortingsvalg 2021 opprettes som styresak. Saken sendes som e-post til fylkesstyret. Saken legges frem som styresak i neste styremøte 10.12.2020.</p>	OK
			<p>Orientering NLR forprosjekt pelsdyrnæringa Eivind S Mjøen og Kari Toftaker sammen med Berit Sølberg lager et innlegg i lokalavisen.</p>	OK
			<p>Distriktsrådet HV-12: Vedtak. Vidar Meldal ble valgt som representant i HV-12 av begge fylkesstyrene i Sør- og Nord-Trøndelag Bondelag på mai i 2019. Forslag på at Vidar Meldal fortsetter. AU oppnevner vararepresentant</p>	OK AU 7.12.20
			<p>Nei til EU: Vedtak: AU utpeker kontaktperson for Trøndelag.</p>	AU 7.12.20
9.-10. nov	65/20	Melkevotestemmet	Fylkesstyret diskuterte utfordringene i melkeproduksjonen.	Styret hadde et kort

			Administrasjonen utformer et innspill, som skal ut på en e-postrunde for diskusjon i styret. Endelig innspill sendes Norges Bondelag innen neste styremøte i hovedstyret.	informasjonsmøte på Skype 23.11. og innspillet ble korrigert etter dette møtet. Innspillet er sendt I prosess
9.-10. nov	66/20	Regionmøter 2021	Fylkesstyret vedtok rammer for gjennomføring av regionmøtene 2021. <ul style="list-style-type: none"> • Det planlegges som normalt med fysiske møter. • Møtene legges til hotell for å enklere overholde smittevernreglene. • Mulige tema: Jordbruksforhandlingene, valg 2021, hvordan holde motivasjonen opp. • Se på å dele opp i mindre grupper/regioner ved behov. • Styremedlemmene skal ut på regionmøter i sitt nærområde. 	
9.-10. nov	67/20	Evaluering av styret og styrets arbeid	Fylkesstyret ønsker å diskutere denne saken ved et fysisk møte. Saken utsettes og muligheten for å svare på spørreundersøkelsen utvides for å få flere svar.	Saken er satt opp på nytt 10.12.20
9.-10. nov	68/20	Bidra til å løse reinbeitekonflikter – Bidrag til finansiering	To vedtak ligger inne i forslag til protokoll: Trøndelag Bondelag ønsker å bidra til å løse reinbeitekonflikter og setter av 40 000,- i budsjettet for 2021 til saken. Styret i Trøndelag Bondelag oppfordrer lokallag til å bidra i kronerullingen med kr. 10,- pr. medlem. Trøndelag Bondelag utsetter saken og utfordrer Norges Bondelag til å orientere bredere om sakens aktualitet.	Det er nok det nederste vedtaket som gjelder. Det ble i styremøtet foreslått at saken utsettes og at Erling Aas-Eng inviteres til å informere/gi påfyll til saken. Saken er på sakslista til styremøtet 10.12.20 OK, er sendt
9.-10. nov	69/20	Evaluering av Årsmøtet i Norges Bondelag – fra styret i Trøndelag Bondelag	Styret i Trøndelag Bondelag har evaluert og diskutert gjennomføringen av årsmøtet i Norges Bondelag, samt gjennomføringen på fylkesnivå, og har følgende tilbakemelding: Helhetsinntrykket er svært godt, med tanke på de forutsetningene man hadde. Styret legger vekt på at muligheten til å treffes fysisk på fylkesnivå, var avgjørende for opplevelsen av årsmøtet. Også viktig at gjester fra	

			andre organisasjoner fikk anledning til å delta.	
			Digitalt årsmøte ga noe mindre mulighet til meningsutveksling, mens digital avstemming var en god løsning, som også bør kunne brukes ved senere anledninger.	
			Det kom tydelig frem at Trøndelag Bondelag hadde lagt ressurser i å få til en god digital overføring (bilde og lyd), noe ikke alle fylkeslag hadde gjort – dette hemmet utføringen av årsmøtet noe, i form av; støy, kamera på feil plass, tidsbruk på å rette feil. Det bør være en viss standard på slike digitale møter.	
9.-10. nov	70/20	Sammenslåing Høylandet og Øvre Høylandet Bondelag	Søknad fra Høylandet Bondelag og Øvre Høylandet Bondelag om sammenslåing til ett bondelag med navnet Høylandet Bondelag godkjennes	OK
9.-10. nov	71/20	Gjennomgang av styrets vedtak etter styremøtet 22. september 2020	Styret i Trøndelag Bondelag tar styrets vedtak etter styremøtet 22. september og oppfølging til orientering.	OK
9.-10. nov	72/20	Innspill til Trøndelag Fylkeskommune	Framlagte forslag til innspill til Trøndelag Fylkeskommune før Jordbruksforhandlingene 2021, med endringer framkommet i styremøte, oversendes som Trøndelag Bondelag sitt innspill.	OK, sendt
9.-10. nov	73/20	IBU (midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket) for Trøndelag – prioritering 2021	Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag har vedtatt å spille inn følgende prioriteringer for IBU-midlene: <ol style="list-style-type: none"> 1. Melkeproduksjon med fokus på små og mellomstore bruk. 2. Varige investeringer innen produksjonene potet, frukt, bær og grønt 3. Lager og tørkeanlegg til kornproduksjon 4. Nødvendig fornying i driftsapparat innen saueproduksjon, storfeproduksjon og svineproduksjon, forutsatt at ikke tiltakene medfører økt produksjonsvolum. 	OK, sendt
9.-10. nov	74/20	Retningslinjer for behandling av søknader om støtte fra andre organisasjoner	Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag vedtar «Retningslinjer for behandling av søknader om støtte til andre	Det ble foreslått at potten er 10.000 kr som settes av på budsjettet. Det

			organisasjoner for Trøndelag Bondelag» med følgende tilføyelse: - Søknadsfrist 1.mars. Søknader fra eventuelle andre organisasjoner behandles av styret i Trøndelag Bondelag.	fremkommer i saksutredningen. OK
9.-10. nov	75/20	Budsjett 2021	Styret i Trøndelag Bondelag tar 1. gangs behandling av budsjettet til etterretning. Endelig budsjett behandling blir i styremøte i januar 2021.	I prosess
9.-10. nov	76/20	Årsmøte i Trøndelag Bondelag 2021	Årsmøte i Trøndelag Bondelag i 2021, blir 10. og 11. mars på Scandic Hell, Stjørdal. Det diskuteres videre i styremøte 10. desember, etter de forslag som kom frem på møte.	I prosess
9.-10. nov	77/20	Strategi og arbeidsplan Trøndelag Bondelag mars 2021-mars 2022 – 1. gangs behandling	Styret i Trøndelag Bondelag vedtar at følgende fire strategier/fokusområder skal være med i arbeidsplan for Trøndelag Bondelag 2021 – 2022: <ul style="list-style-type: none"> • Synlig • Sterk i enkeltsaker • Slagkraftig og ryddig organisasjon • Tilpasset maktstrukturen Arbeidsplanen 2021 – 2022 utformes over samme mal som gjeldende arbeidsplan for Trøndelag Bondelag. Forslag til arbeidsplan 2021 – 2022 (mars 2021 – mars 2022) legges frem på styremøtet i januar.	I prosess

86/20 20/00912-2 Mulig prosjekt Trygg ungdom i traktor - på vei og jorde

Vedtak

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag sender henvendelse til Norges Bondelag og Norges Bygdeungdomslag med tanke på videre arbeid med prosjektbeskrivelse, finansiering og eventuell ansettelse av prosjektledelse. Fylkesstyret støtter idéen men ser at det ikke er kapasitet i administrasjonen til fylkeslaget til å stå som søker av prosjektet.

Saksutredning

Fylkesleder Kari Åker ble kontaktet av medlem Gisle Bedin som sammen med Ole Johan Brovold hadde et ønske om å gjøre noe på området HMS (Helse-Miljø-Sikkerhet) og ungdom og traktorkjøring. Begge har erfaringer med HMS fra oljeindustrien/offshore. Begge er fedre til ungdom som har stor interesse for traktorkjøring.

Kari Åker fikk på plass en uformell arbeidsgruppe bestående av Halle Arnes (HMS-koordinator i Norsk Landbruksrådgivning, NLR), Per Olav Rian (HMS-ansvarlig NLR Trøndelag), Inger Johanne Sikkeland (seniorrådgiver Norges Bondelag med ansvarsområde HMS og skadeforebygging), Grete Beate Sunnset (Sør-Trøndelag Bygdeungdomslag), Kari Åker (Trøndelag Bondelag), Ole Johan Brovold og Gisle Bedin. Disse har hatt tre arbeidsmøter hvor det er ført referat høsten 2020. På det siste møtet, 23. november, deltok også Berit J Sølberg fra adm Trøndelag Bondelag.

Arbeidsutvalget til Trøndelag Bondelag fikk en orientering 2. november. Da var fokuset på å få til rammer for tidlig traktorkjøring, og det ble for oss en krevende inngang med tanke på HMS og KSL.

Etter det siste møtet i arbeidsgruppen ble det skissert rammer for hva et forprosjekt og et hovedprosjekt kan inneholde:

Det kan være lurt å gi prosjektet et annet navn som sier noe om retningen en ønsker. Forslag: «**Trygg ungdom i traktor – på vei og jorde**»

- ➔ Omdømme-perspektiv
- ➔ Rekrutterings-perspektiv
- ➔ HMS-perspektiv

Rekrutteringsperspektivet omfatter å ta vare på og utvikle unge ungdommers interesse.

Hovedmålet («Null-visjonen») er at vi har ingen ungdommer, unge bønder og erfarne bønder å miste.

Det er et ønske å gi barn, ungdom og voksne gode holdninger til arbeid med traktor og redskaper.

Det er et ønske å gi rammer og verktøy for å bli en trygg og god traktorkjører/yrkessjåfør traktor.

Ett-årig forprosjekt skal stake ut veien videre for, i dette tilfellet bør det være, et 5-årig prosjekt. Forprosjektet kan og bør gjøres regionalt for å gi god forankring til et 5-årig nasjonalt prosjekt.

I det ett-årige forprosjektet må det være rom for en prosjektkoordinatørstilling på minst 50%, ideelt vil som alltid være 100%. Forprosjektet må knytte til seg en ressursgruppe/arbeidsgruppe. Søker: Trøndelag Bondelag?

Forprosjektet skal:

- Avklare og avgrense tiltak for 5-årig nasjonalt prosjekt.
- Avklare forankring, styringsgruppe og arbeidsgrupper.
- Avklare samarbeidspartnere.
- Innhente og bearbeide tidligere arbeid gjort på feltet (rapporter fra andre prosjekter, statistikk, lover, regler, veiledere andre yrker og aktiviteter, dokumenter HMS i landbruket mm) og berede grunnen for følgeforskning.
- Prosjektbeskrivelse og avklare finansiering for 5-årig prosjekt
-

Tiltak det ses nærmere på og som skal gis rammer og innhold i et 5-årig prosjekt:

- «Trygg på traktor-klubber» (opplæringsløp)
 - o «Trygg på traktor i barnehagen» (5-åringene) - et «ekte trøtraktor-førerkort»
 - o «Trygg på traktor i tredje klasse» (8-åringene)
 - o «Trygg på traktor 13 og 14 år»
 - o «Trygg på traktor 15 år»
- Trygge rammer for øvelseskjøring med traktor fra fylte 14 år
- Ny innpakning HMS tilpasset aldersgruppene i «Trygg på traktor»-klubbene
- Materiell og veiledere for å komme i gang med «Trygg på traktor»-klubber i bondelag, 4H-klubber, bygdekvinnelag og bygdeungdomslag + andre samarbeidspartnere
- Markedsføring av prosjektet og tiltakene i det
- Følgeforskning
-

Dette må det jobbes mer med for å få på plass prosjektbeskrivelse og finansiering

Arbeidsgruppa har kommet med ideer til innhold, HMS-verktøy og opplegg/metoder som fins både i landbruket og hos andre, forskning, ressurspersoner og mulig finansiering.

Når det gjelder finansiering så er Bondelaget og Gjensidiges Bærekraftfond <https://www.bondelaget.no/barekraftfondet/> nevnt, og equinors Morgendagens helter - <https://www.equinor.com/no/about-us/heroes-of-tomorrow.html> som mulige samarbeidspartnere.

Det er et ønske fra den uformelle arbeidsgruppa at Trøndelag Bondelag står som søker, men det må avklares. Etersom dette er et prosjekt med nasjonalt perspektiv, så kan vi ønske oss at Norges Bondelag eller Norsk Landbruksrådgiver er søker. Norges Bondelag sin representant i den uformelle arbeidsgruppen sier initiativet er kommet helt lokalt og engasjementet er lokalt og at det er det beste utgangspunktet for et forprosjekt til et prosjekt av nasjonal karakter. Norsk Landbruksrådgivning sier de kan bidra inn i prosjektet, blant annet når det gjelder HMS og tilpassing av innhold i det men ønsker ikke å stå som søker.

Når det gjelder Trøndelag Bondelag så er det krevende å stå som søker. Både fordi inngangen til prosjektet som det ble orientert om til AU 2. november ble vanskelig med tanke på HMS og fordi det er et omfattende arbeid som skal gjøres for å få på plass prosjektbeskrivelse og finansiering. Med den «sorteringa» som er gjort når det gjelder tiltak i prosjektet, så ser en at HMS har fått et stort fokus og at trygge rammer for øvelseskjøring med traktor fra 14 år er blitt et tiltak det skal jobbes med for å finne ut hva som går an og ikke. Det neste halve året skal to ansatte hos Trøndelag Bondelag erstattes og nye læres opp. Det er ikke sikkert vi har kapasitet til å knytte til oss/ta ansvar for et prosjekt til. Samtidig ser vi at dette kan bli et spennende arbeid som vi ønsker å støtte opp om.

Saken forelegges nå fylkesstyret da dette vil være et spørsmål om hva Trøndelag Bondelag ønsker å prioritere.

Vi kan velge å stå som søker og knytte til oss en prosjektstilling, eller vi kan velge å be andre som for eksempel Norges Bondelag, Norsk Landbruksrådgivning eller Norges Bygdeungdomslag om å stå som søker og at Trøndelag Bondelag støtter prosjektet gjennom å delta i arbeidsgrupper og lignende. Selvfølgelig fins det en tredje mulighet og det er å avvise arbeidet til den uformelle arbeidsgruppa, men da ødelegger vi det lokale engasjementet.

Kari Åker
Fylkesleder

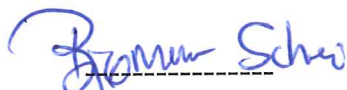

Erlend Fiskum
nestleder

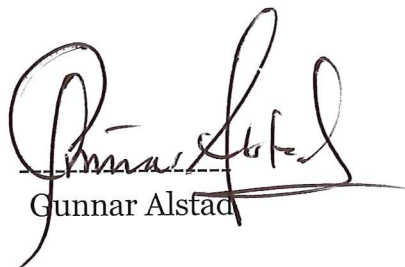
Annette Brede

Sett:-----
Kari Toftaker

Bjørnar Schei

Eivind Såstad Mjøen

Gunnar Alstad

Tove Schult

Sett:-----
Petter Harald Kimo

Inger Oldervik (1. vara)

Yngve Røyen (2.vara)

Anne Drugli (STBK)

Grete Beate Sunnset (STBU)